

MEDICINA PREVENTIVA, SALUT PÚBLICA I SALUT COMUNITÀRIA

OBJECTIUS

El propòsit de l'assignatura és contribuir a una formació que permeti al llicenciat/da en Medicina integrar els principis de la prevenció a la seva pràctica assistencial, així com dimensionar els problemes de salut des d'una perspectiva social i comunitària.

OBJECTIUS GENERALS

1^r Capacitar a l'estudiant en l'aplicació de mètodes assistencials propis de la medicina preventiva actual
2ⁿ Proporcionar a l'estudiant una visió sanitària envers les prioritats poblacionals en matèria de salut pública i de la medicina social

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Definir els conceptes de Medicina Preventiva, Salut Pública i Salut Comunitària
- Descriure les seves característiques i funcions
- Presentar les mesures del nivell socio-econòmic en salut pública
- Descriure els períodes de la història natural de la malaltia
- Explicar les característiques dels nivells de prevenció
- Aplicar el mètode epidemiològic a la pràctica clínica
- Revisar els dissenys epidemiològics més habituals en l'àmbit clínic
- Descriure els components de l'educació sanitària
- Classificar els mètodes de l'educació sanitària
- Explicar el paper del metge com agent d'educació sanitària
- Valorar la importància del consell mèdic
- Revisar els conceptes que determinen la eficàcia del cribatge de malalties
- Conèixer els criteris d'elecció vinculats a la malaltia sotmesa a cribatge
- Descriure els biaixos que pot presentar un programa de cribatge
- Conèixer les bases científiques i operatives de les vacunacions
- Explicar les pautes vacunals sistemàtiques i no sistemàtiques
- Avaluar la vacunació davant situacions especials
- Presentar els procediments de quimioprofilaxi i quimioprevenció
- Valorar les possibilitats de la medicina preventiva a la pràctica assistencial
- Descriure els mètodes de vigilància en salut pública
- Presentar les principals fonts d'informació en salut pública
- Definir la qualitat de vida en relació a la salut
- Descriure els instruments de mesura de la qualitat de vida
- Presentar les fases de la contaminació atmosfèrica
- Explicar el fenomen de la inversió tèrmica
- Presentar els efectes nocius de la contaminació envers la salut
- Definir la qualitat sanitària de l'aigua
- Interpretar els resultats del control microbiològic de l'aigua
- Descriure les etapes de la potabilització de l'aigua
- Presentar els mètodes de cloració de l'aigua
- Definir el concepte de demanda bioquímica d'oxigen
- Descriure els sistemes de recollida de deixalles sòlides

- Explicar el mètode de compostatge
- Presentar els principals contaminants químics dels aliments
- Valorar el paper dels additius alimentaris
- Presentar els procediments d'esterilització i desinfecció
- Explicar els components de la cadena epidemiològica
- Classificar les malalties transmissibles segons el seu mecanisme de transmissió
- Conèixer les noves infeccions emergents
- Presentar els components de la prevenció general de les malalties transmissibles
- Descriure el cost sanitari i social de les malalties transmissibles
- Explicar l'epidemiologia de les malalties transmissibles més prioritàries a Catalunya
- Desenvolupar les estratègies de control i prevenció de les malalties transmissibles més prioritàries a Catalunya
- Conèixer el Sistema de Malalties de Declaració Obligatòria
- Descriure el cost sanitari i social de les malalties cròniques prioritàries a Catalunya
- Presentar l'epidemiologia descriptiva de les malalties cròniques més prioritàries a Catalunya
- Desenvolupar les estratègies de prevenció de les malalties cròniques més prioritàries a Catalunya
- Senyalar la importància de l'alimentació i la nutrició en salut pública
- Descriure l'epidemiologia nutricional a Catalunya
- Classificar els grups d'aliments
- Presentar les recomanacions alimentàries a la població
- Presentar l'epidemiologia descriptiva en el consum de drogues
- Descriure les conseqüències sanitàries i socials del consum de drogues
- Desenvolupar estratègies a seguir per la lluita contra les drogues
- Desenvolupar les estratègies per a la promoció de la salut mitjançant l'activitat física
- Presentar la importància sanitària i social de la salut laboral
- Senyalar els objectius de la salut laboral
- Descriure les intervencions preventives i les estratègies de promoció de la salut en els diferents grups d'edat poblacional
- Presentar les mesures preventives bàsiques del viatger internacional

3. TEMARI

BLOC 1 : CONCEPTES BÀSICS

Tema 1. Concepte de Medicina Preventiva, Salut Pública i Salut Comunitària

Tema 2. Concepte i àmbit de l'Epidemiologia Clínica

Tema 3. Història Natural de la Malaltia. Nivells de Prevenció

BLOC 2 : MÈTODES DE PREVENCIÓ CLÍNICA

Tema 4. Educació Sanitària. Concepte i Bases Científiques

Tema 5. Educació Sanitària. Mètodes i Aplicacions

Tema 6. Educació Sanitària. Consell Mèdic

Tema 7. Cribatges. Concepte i Criteris de les malalties tributàries

Tema 8. Cribatges. Avaluació dels Programes o Intervencions

Tema 9. Vacunacions. Classificació i Bases Inmunitàries

Tema 10. Vacunacions : Efectes Secundaris, Contraindicacions, Aspectes Pràctics

Tema 11. Vacunacions Sistemàtiques. Calendari de Vacunacions

Tema 12. Vacunacions de l'Adult

Tema 13. Vacunacions. Guies d'Administració. Situacions Clíniques Especials

Tema 14. Quimioprofilaxi i Quimioprevenció

BLOC 3 : PROTECCIÓ DE LA SALUT

Tema 15. Contaminació Atmosfèrica

Tema 16. Importància sanitària de l'aigua

Tema 17. Vigilància sanitària de l'aigua

Tema 18. Deixalles sòlides

Tema 19. Vigilància sanitària dels aliments

Tema 20. Procediments d'esterilització i desinfecció. Altres tècniques de sanejament

BLOC 4 : PROMOCIÓ DE LA SALUT

4.1 MÒDUL DE MALALTIES TRANSMISSIBLES

Tema 21. Model epidemiològic de les malalties transmissibles.

Tema 22. Bases de la Prevenció de les Malalties Transmissibles

Tema 23. Epidemiologia i Prevenció de la Tuberculosi

Tema 24. Epidemiologia i Prevenció de la Malaltia Meningococcica

Tema 25. Epidemiologia i Prevenció dels Hepatitis víriques

Tema 26. Epidemiologia i Prevenció de les M.T.S.

Tema 27. Epidemiologia i Prevenció de la infecció per VIH i SIDA

Tema 28. Epidemiologia i Prevenció de les Toxiinfeccions Alimentàries

Tema 29. Epidemiologia i Prevenció de les Malalties Importades. Salut Viatger

Tema 30. Epidemiologia i Prevenció de les Infeccions Nosocomials

4.2 MÒDUL DE MALALTIES CRÒNIQUES

Tema 31. Malalties Cardiovasculars. Epidemiologia i Prevenció

Tema 32. Hipertensió Arterial. Epidemiologia i Prevenció

Tema 33. Càncer. Epidemiologia i Prevenció

Tema 34. Malalties Endocrines i Metabòliques. Epidemiologia i Prevenció

Tema 35. Malalties Osteoarticulars. Epidemiologia i Prevenció

Tema 36. Salut Buco-Dental. Epidemiologia i Prevenció

Tema 37. Salut Mental. Epidemiologia i Prevenció

Tema 38. Trastorns conductals d'origen alimentari. Epidemiologia i Prevenció

Tema 39. EPOC. Epidemiologia i Prevenció

Tema 40. Accidents. Epidemiologia i Prevenció

BLOC 5 : PROGRAMES DE SALUT PÚBLICA

Tema 41. Alimentació i Salut Pública. Nutrició Comunitaria

Tema 42. Tabac i Salut

Tema 43. Alcohol i Salut

Tema 44. Drogodependències

Tema 45. Activitat física i Salut

Tema 46. Salut Laboral

Tema 47. Salut Materno-Infantil i Salut de l'Adolescència

Tema 48. Salut de l'Adult i Salut de la Vellesa

BLOC 6 : MEDICINA SOCIAL

Tema 49. Vigilància Epidemiològica i Sistemes d'informació sanitària

Tema 50. Mesures de la qualitat de vida en l'atenció sanitària

Tema 51. Assistència sanitària i Política Social

Tema 52. Pla de Salut de Catalunya

Tema 53. Desigualtats socials en salut

Tema 54. Professionals sanitaris i Medicina Social

Tema 55. Malalt-Client i Medicina Social

CRÈDITS PRÀCTICS

PRACTIQUES CLINIQUES (2 crèdits)

Cada grup de pràctiques (configurat per 5-6 alumnes) s'integrarà en les activitats assistencials (consells sanitaris, programes de vacunacions i control de contactes) desenvolupades en el Servei de Medicina Preventiva de la Unitat d'Avaluació Suport i Prevenció (UASP) de l'Hospital Clinic Universitari de Barcelona

5. METODOLOGIES DOCENTS

Classes teòriques
Seminaris
Pràctiques Clínicas
Resolució de casos clínics
Sessió Videogràfica
Tutories